

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Finland träffad överenskommelse angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter; given Drottningholms slott den 27 januari 1950.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 27 januari 1950.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena följande.

Redogörelser för den svenska kreditgivningen till Finland ha tidigare lämnats riksdagen i bland annat propositionerna nr 139/1945, 295/1945, 388/1945, 213/1946 och 337/1946. Med vissa förbehåll beräknades i sistnämnda proposition — på grundval av ett den 30 september 1946 mellan representanter för svenska och finska regeringarna upprättat protokoll rörande preliminär överenskommelse angående behandlingen av de finska skulderna till Sverige — den svenska statens fordringar per den 31 december 1949 uppgå till sammanlagt ca 511 miljoner kronor. Härav utgjorde ca 456 miljoner kronor fordringar på grund av kreditavtal samt ca 55 miljoner

kronor fordringar mot finska statens skattkamarväxlar. Enligt förenämnda protokoll skulle ifrågavarande skuldbelopp i sin helhet vara återbetalat inom 30 år, räknat från och med år 1954. Återbetalningen förutsattes skolas i lika stora annuiteter. Ränta skulle beräknas å utestående belopp efter 3 procent för år samt utgå från och med den 1 januari 1950. Beträffande behandlingen av finska skulder till enskilda i Sverige, vilka skulle bli föremål för direkta överläggningar med de svenska fordringsägarna, avsågos äldredylika fordringar skolas sättas helt i nivå med de statliga, dock med den gynnsammare behandlingen, att slutamortering för de enskilda krediterna i deras helhet förutsattes ske på 20 år. I fråga om nya enskilda krediter kunde kapitalåterbetalning påbörjas under 1950 samt ränta utgå från tidpunkten för lånens utnyttjande.

I enlighet med vad som förutsattes i 1946 års protokoll ha — i syfte att nå en definitiv överenskommelse rörande återbetalningen av förenämnda statskrediter ävensom av vissa enskilda fordringar — förhandlingar förts i Stockholm under oktober 1949 mellan svenska och finska regeringsdelegationer. Vid förhandlingarna har uppgjorts ett förslag till *överenskommelse mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter*. Förslaget till överenskommelse — vars text torde såsom bilaga (Bilaga A) få fogas till statsrådsprotokollet — är i huvudsak av följande innehåll.

Enligt *artikel 1* förbinder sig den finska regeringen att den 31 december 1949 till svenska regeringen överlämna en skuldförbindelse, lydande på 455 072 068 kronor 44 öre, vilket belopp motsvarar summan den 31 december 1949 av svenska statens fordringar på grund av vissa kreditavtal.

Artikel 2 föreskriver att den enligt artikel 1 utfärdade skuldförbindelsen skall ställas till riksgäldskontoret och löpa med 3 procent årlig ränta, räknat från och med den 1 januari 1950, att — med vissa förbehåll — erläggas halvårsvis. Det i skuldförbindelsen angivna kreditbeloppet skall återbetalas under en tid av tjugofem år från och med den 1 januari 1959. Återbetalningen jämte räntan skall erläggas halvårsvis i lika annuiteter.

Artikel 3 reglerar närmare frågan rörande betalningarna av exportkreditnämndens fordringar på finska staten på grund av från enskilda fordringsägare övertagna skattkamarväxlar eller andelar i dylika växlar, vilkas sammanlagda belopp den 31 december 1949 utgjorde ca 87 miljoner kronor. Beträffande ifrågavarande fordringar har fastställts en återbetalningstid av högst tjugo år räknat från och med den 1 januari 1954. Betalningen skall erläggas i årliga rater, vilka icke böra understiga en tjugondel av sammanlagda beloppet den 31 december 1953. Å utestående kapitalbelopp skall från och med den 1 januari 1950 erläggas ränta efter 2 procent för år. Under åren 1950 till och med 1953 skall därjämte erläggas — med i huvudsak lika årliga rater — på tiden före den 1 januari 1950 belöpande räntebelopp, beräknat till ca 3,4 miljoner kronor.

Artiklarna 4 och 5 innehålla bestämmelser rörande återbetalningen av så-

dana före den 24 februari 1946 utfärdade finska obligationer och reverslån i annat myntslag än finska mark, vilka ej äro hänförliga till i artikel 1 avsedda fordringar. Det sammanlagda beloppet av dessa fordringar beräknas per den 31 december 1949 uppgå till ca 49 miljoner kronor. Beträffande räntebetalingarna å ifrågavarande lån gäller att dessa skola återupptagas från och med den 1 januari 1950, därvid samtliga före den 1 januari 1950 upplupna oguldna räntor ävensom räntorna för åren 1950 till och med 1953 skola betalas före den 1 januari 1954 genom i huvudsak lika stora årliga överföringar. Förfallna kapitalbelopp skola återbetalas under en tid av högst tjugo år räknat från och med den 1 januari 1954 i årliga rater motsvarande minst en tjugondel av sammanlagda beloppet den 31 december 1949. Föremärkta bestämmelser rörande ränte- och kapitalbetaling skola jämväl äga tillämpning å sådana före den 24 februari 1946 uppkomna finansiella fordringar i annat myntslag än finska mark, som ej äro hänförliga till i artiklarna 1, 3, 4 och 6 avsedda fordringar, i den mån de förfallit eller förfalla till betaling.

Artikel 6 föreskriver beträffande i enskild svensk ägo befintliga, före den 24 februari 1946 utfärdade finska skattkamarväxlar lydande å svenska kronor eller andelar i dylika växlar, att återbetalningen av kapitalbeloppet skall ske jämlikt bestämmelserna i artikel 3 samt att ränta skall erläggas å utestående belopp från och med den 1 januari 1950 efter 2 procent för år.

Artikel 7 fastslår slutligen de regler, som skola gälla beträffande avtalets ikraftträdande.

Förslaget till överenskommelse synes på ett under rådande förhållanden tillfredsställande sätt reglera Finlands skuldförhållanden till Sverige. Räntesatsen och amorteringstiden för av svenska staten beviljade krediter, med undantag för skattkamarväxlar, överensstämma med riktlinjerna i förutnämnda protokoll av den 30 september 1946. Den lägre räntesatsen, 2 procent, för skattkamarväxlarna sammanhänger med den kortare amorteringstiden, 20 år, vilken fastställts med hänsyn till att inom denna fordringskategori såväl enskilda som svenska staten äro fordringsägare. Samma synpunkt har gjort sig gällande vid bestämmandet av tidpunkten för upptagandet av återbetalningarna. Vid fastställandet av motsvarande tidpunkt för finska statens övriga skulder till svenska staten har vederbörlig hänsyn måst tagas till de betydande ekonomiska förpliktelser gentemot utlandet som åvila Finland till och med år 1958 på grund av återbetalningar å lån, vilkas upptagande varit en förutsättning för Finlands ekonomiska återhämtning.

Behandlingen av enskilda finansiella fordringar i annat myntslag än finska mark får anses tillfredsställande.

Beträffande enskilda finansiella fordringar i finska mark medger Finlands valutasituation för närvarande icke att räntebetalingar och amorteringar överföras till Sverige. Vid förhandlingarna ställde man emellertid på finsk sida i utsikt att underlätta utnyttjandet i Finland av dylika svenska

tillgodohavanden och i ökad utsträckning medgiva överlåtelse mellan svenska medborgare. I enlighet härmed har Finlands bank numera utfärdat nya bestämmelser om utnyttjande och överlåtelse av dessa tillgodohavanden.

Sedan de båda regeringarna godkänt avtalsförslaget har undertecknande ägt rum i Stockholm den 17 november 1949. Som av artikel 7 framgår träder avtalet dock icke definitivt i kraft förrän genom noteväxling konstaterats, att överenskommelsen godkänts av vederbörande svenska och finska myndigheter.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olof Cederstrand.

Bilaga A.

Överenskommelse

mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter.

På grundval av det den 30 september 1946 undertecknade protokollet rörande den finska skuldsättningen i Sverige har mellan svenska och finska regeringarna följande överenskommelse träffats angående betalning av ränta och amortering å vissa till Finland lämnade svenska krediter.

Artikel 1.

Finska regeringen förbinder sig att den 31 december 1949 till svenska regeringen överlämna en av finska regeringen utfärdad skuldförbindelse, lydande på 455 072 068 kronor 44 öre, vilket belopp motsvarar summan den 31 december 1949 av de under A, B och C i protokollet av den 30 september 1946 avsedda fordringarna.

I utbyte mot skuldförbindelsen, vilken skall vara avfattad i enlighet med vid denna överenskommelse fogat formulär¹, skall finska regeringen äga återfå de mot beloppen under A i protokollet svarande skuldförbindelserna.

Artikel 2.

Den i artikel 1 omnämnda skuldförbindelsen skall ställas till riksgäldskontoret och löpa med tre (3) procent årlig ränta, räknat från och med den 1 januari 1950, att erläggas varje den 30 juni och den 31 december.

Under åren 1950 och 1951 skall dock ränta erläggas med ett belopp av 2 500 000 kronor varje den 30 juni och den 31 december. Resterande på åren 1950 och 1951 belöpande ränta skall erläggas under åren 1954 till och med 1958 med en tiondedel (1/10) varje den 30 juni och den 31 december.

Det i skuldförbindelsen angivna kreditbeloppet skall återbetalas under en tid av tjugofem (25) år från och med den 1 januari 1959.

Återbetalning jämte betalning av ränta från den 31 december 1958 å vid varje tidpunkt återstående kreditbelopp skall ske i lika annuiteter att erläggas halvårsvis den 30 juni och den 31 december.

Artikel 3.

I fråga om Exportkreditnämndens fordringar på finska staten på grund av från enskilda svenska fordringsägare övertagna skattkammarväxlar eller andelar i dylika växlar, vilkas sammanlagda belopp den 31 december 1949 beräknas uppgå till omkring 87 miljoner kronor, gäller att fordringarna skola från finsk sida betalas under en tid av högst tjugo (20) år, räknat från och med den 1 januari 1954, i årliga rater, vilka icke böra understiga en tjugondedel (1/20) av sammanlagda beloppet den 31 december 1953.

Å utestående kapitalbelopp skall från och med den 1 januari 1950 erläggas ränta efter två (2) procent för år.

Under åren 1950 till och med 1953 skall därjämte erläggas på tiden före den 1 januari 1950 belöpande räntebelopp, beräknat till omkring 3 400 000 kronor. Betalningen av nämnda räntebelopp skall ske med i huvudsak lika årliga rater.

Här ifrågavarande betalningar skola erläggas till Exportkreditnämnden.

¹ Här uteslutet.

Artikel 4.

Betalningen av ränta på sådana före den 24 februari 1946 utfärdade finska obligationer och reverslån i annat myntslag än finska mark, vilka ej äro hänförliga till i artikel 1 avsedda fordringar skall återupptagas från och med den 1 januari 1950. Dessa fordringar beräknas per den 31 december 1949 uppgå till ett sammanlagt belopp av omkring 49 miljoner kronor.

Samtliga före den 1 januari 1950 upplupna oguldna räntor å ifrågavarande lån ävensom räntorna för åren 1950 till och med 1953 skola betalas före den 1 januari 1954 genom i huvudsak lika stora årliga överföringar. Härvid förutsättes, att äldre kuponger betalas före senare förfallande.

Artikel 5.

Förfallna kapitalbelopp av i artikel 4 angivna lån skola återbetalas under en tid av högst tjugo (20) år räknat från och med den 1 januari 1954. Därvid skall iakttagas, att betalningen för varje år skall motsvara minst en tjugondedel ($1/20$) av sammanlagda skuldbeloppet den 31 december 1949.

I den mån sådana före den 24 februari 1946 uppkomna finansiella fordringar i annat myntslag än finska mark, som ej äro hänförliga till i artiklarna 1, 3, 4 och 6 avsedda fordringar, förfallit eller förfalla till betalning, skall beträffande dessa i tillämpliga delar gälla vad som i föregående stycke sagts. I fråga om betalning av ränta å dessa fordringar skola bestämmelserna i artikel 4 gälla.

Artikel 6.

Beträffande i enskild svensk ägo befintliga, före den 24 februari 1946 utfärdade finska skattkamarväxlar lydande å svenska kronor eller andelar i dylika växlar gäller, att återbetalningen av kapitalbeloppet skall ske enligt i artikel 3 angivna grunder samt att ränta skall erläggas å utestående belopp från och med den 1 januari 1950 efter två (2) procent för år.

Artikel 7.

Denna överenskommelse träder definitivt i kraft den dag, då de båda regeringarna genom utväxling av noter konstaterat, att vederbörande svenska respektive finska myndigheter godkänt densamma. Därmed upphöra de i protokollet den 30 september 1946 upptagna bestämmelserna att gälla.

Som skedde i Stockholm den 17 november 1949.

För svenska regeringen:

Östen Undén.

För finska regeringen:

G. A. Gripenberg.